

Список використаних джерел:

1. Дудоров О. О. Злочини проти статевої свободи та статевої недоторканості особи (основні положення кримінально-правової характеристики): практ. poradnik. Сєверодонецьк : РВВ ЛДУВС ім. Е.О. Дідоренка, 2018. 92 с.
2. Катеринчук К. В. Злочини проти здоров'я особи: проблеми кримінально-правової теорії та практики: монографія. К. : ФОП Маслаков, 2018. 408 с.
3. Кримінальний кодекс України. *Верховна Рада України*. URL : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2341-14>.
4. Гришук В. К., Луцький Т. М., Пасєка О. Ф., Самарчук М. В. Кримінально-правова характеристика злочинів проти особи: навч. посібник у схемах. Львів : ЛьвДУВС, 2019. 64 с.

Владислава МАКАРЕНКО

здобувач вищої освіти

Дніпровського державного
університету внутрішніх справ

Інна ШИНКАРЕНКО

доцент кафедри психології,
соціології та педагогіки

Дніпровського державного
університету внутрішніх справ,
кандидат психологічних наук, доцент

ПСИХОЛОГІЧНА ПІДТРИМКА ПРАЦІВНИКІВ ПОЛІЦІЇ ПІД ЧАС ВОЄННОГО СТАНУ

В умовах воєнного стану працівники поліції опиняються в особливо складних і небезпечних обставинах, що значно впливає на їх психічне здоров'я. Підвищений рівень стресу, фізичні та емоційні навантаження, а також постійне перебування в умовах ризику можуть призвести до серйозних психологічних наслідків. Для забезпечення ефективності виконання службових обов'язків і збереження психоемоційної рівноваги правоохоронців важливо організувати системну психологічну підтримку. Вона включає як превентивні заходи, так і безпосередню допомогу у подоланні кризових ситуацій. Тому питання психологічного супроводу поліціантів під час воєнного стану є актуальним і потребує особливої уваги з боку фахівців.

Перебуваючи в постійному стресі, у поліцейських можуть виникнути психологічні проблеми, включаючи посттравматичний стресовий розлад (ПТСР). Незважаючи на надмірний стрес і тривогу, багато поліцейських відчують велику відповідальність і гордість, за свою професійну діяльність. Вони відчували, що їхнє завдання – це захистити свою країну та свій народ. Це почуття є могутнім каталізатором, який допомагає їм впоратися із труднощами та викликами, що постали на їхньому шляху[1,с.78-79]. Уміння

своєчасно визначати наявність психологічних проблем у співробітників поліції, готовність виявити увагу до їх душевного стану та допомогти, за необхідності, зняти стрес мають посісти важливе місце у діяльності підрозділів Національної поліції [5, с. 65]. Особи з деструктивною постстресовою трансформацією особистості після перебування у небезпечних для життя умовах проявляють чітко виражені симптоми ПТСР і, безумовно, потребують психологічної допомоги. Для цих співробітників перебування у звичних (неекстремальних) умовах стало являти великі труднощі. Більш того, вони бажають знов опинитися у небезпечних умовах. У них виявляється ціла низка негативних поведінкових реакцій з агресивним або ворожим ставленням до оточення. Для таких співробітників притаманні надмірно загострені співчуття подразливості та образливості [2, с. 148]. Одним з аспектів є психологічні дослідження працівників поліції щодо їх психоемоційного стану, виявлення проблемних ситуацій під час виконання своїх посадових обов'язків, дослідження характеру психологічного клімату в колективі та навіть проблеми в особистому житті, які також можуть негативно впливати на психологічний стан працівників силових структур [4, с. 256].

Важливим концептуальним кроком для розуміння емоційного стану поліцейських під час військової агресії є концепція психологічної резилієнтності. Резилієнтність – це спроможність індивіда адаптуватися до стресових ситуацій, травматичних подій або агресивних умов життя [3, с. 413]. Психологічна резилієнтність є критичним чинником, який дозволяє поліцейським не тільки адаптуватися до стресових ситуацій, але й ефективно виконувати свої обов'язки під час війни. Вона включає здатність швидко відновлюватися після негативних переживань, зберігати емоційну стійкість і не втрачати контроль над ситуацією. Розвиток резилієнтності може зменшити ризик виникнення посттравматичних стресових розладів і сприяти кращій адаптації до умов воєнного стану. Водночас, важливо враховувати, що не всі працівники поліції мають однаковий рівень резилієнтності, і деякі з них можуть потребувати індивідуальної психологічної підтримки для розвитку цієї здатності.

Психологічна підтримка може включати різні форми втручання: від індивідуальних консультацій і тренінгів з управління стресом до групової психотерапії та реабілітаційних програм для подолання наслідків травматичних подій. Окрім того, організація системи підтримки на рівні колективу є ключовою, оскільки саме взаємодія з колегами та відчуття спільної мети можуть стати важливим ресурсом для поліцейських у важких ситуаціях. Роль керівників і психологів полягає у своєчасному виявленні ознак стресу чи емоційного вигорання у працівників та наданні їм необхідної допомоги. Відповідно, психологічний супровід працівників поліції в умовах воєнного стану має бути комплексним і системним, орієнтованим як на попередження психічних розладів, так і на відновлення психоемоційного стану після пережитих кризових ситуацій.

На сьогодні практичні психологи мають завдання забезпечити працівників поліції необхідними ресурсами та підтримкою для роботи в складних і потенційно травматичних умовах військової агресії. Це не тільки сприятиме кращій адаптації поліцейських до викликів, але й підвищить загальну ефективність правоохоронної системи та рівень безпеки громадян.

Отже, забезпечення психологічної підтримки працівників поліції в умовах воєнного стану є ключовим аспектом їхньої здатності ефективно виконувати свої обов'язки. Високий рівень стресу та постійна небезпека можуть мати серйозні наслідки для психічного здоров'я правоохоронців, що потребує цілеспрямованого підходу до надання психологічної допомоги. Розвиток резилієнтності, своєчасне виявлення ознак емоційного вигорання, впровадження превентивних заходів та реабілітаційних програм є необхідними для підтримання психоемоційної рівноваги працівників. Комплексний підхід до психологічного супроводу не лише сприятиме благополуччю самих поліцейських, але й забезпечить підвищення ефективності правоохоронної системи та безпеки громадян загалом.

Список використаних джерел:

1. Макарова О. П. Емоційний стан працівників поліції під час військової агресії в Україні. *Соціально-психологічне забезпечення діяльності сил безпеки та оборони України: матер. IV Всеукр. наук.-практ. конф.*(м. Харків, 30 травня 2023 р.). Харків : НА НГУ, 2023. С. 78-81.
2. Шинкаренко І. О. Посттравматичні стресові розлади у співробітників ОВС, що брали участь у зоні проведення антитерористичної операції. 2017. С. 147.
3. Кудерміна О. І. Психологія особи як суб'єкта правоохоронної діяльності: монографія. Чернівці : Наші книги, 2013. С. 415.
4. Склар О. С. Важливість психологічної підготовки поліцейських для вирішення тактично-оперативних завдань в умовах воєнного *Підготовка правоохоронців в системі МВС України в умовах воєнного стану*: зб. наук. пр. Харків : ХНУВС, 2022. С. 255-258.
5. Шинкаренко І. О. Психологічні рекомендації працівнику Національної поліції під час дій в екстремальних умовах: наук.-метод. рек. Дніпро : ДДУВС, 2020, С. 56.